

Handläggare: Heli Kivimäki Hedin
Titel: Samordnare för finskt förvaltningsområde
E-post: heli.kivimaki-hedin@norrtalje.se

Till
Arbetsutskott

Yttrande för regeringens delbetänkande SOU 2017:60 Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen beslutar anta kommunstyrelsekontorets förslag till remissvar.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunen skickar in yttrandet/remissvaret till Kulturdepartementet.

Remissen är ett delbetänkande i utredningen om en stärkt minoritetspolitik som regeringens särskilda utredare Lennart Rohdin ansvarar för. Kulturdepartementet har skickat utredningen på remiss till Norrtälje kommun.

Norrtälje kommun är positiv till att utredningen om en stärkt minoritetspolitik gjorts och är mycket positiv till om den utmynnar i en förnyad och justerad minoritetslagstiftning. Arbetet med nationella minoriteter är en viktig del av kommunens arbete för invånarna, och en skarpare minoritetslagstiftning behövs. I det stora hela instämmer Norrtälje kommun i de många förslag som utredningen föreslår. Framför allt är det av vikt att det utöver de många förslagen lämnas utrymme för kommunen att utöva kommunalt självstyre och besluta om detaljer i egen regi.

Nedan följer kommentarer till några av förslagen, numrerade enligt utredningens numrering.

3 ÖVERBLICK OCH ÖVERGRIPANDE BEDÖMNINGAR

3.8 MINORITETSPOLITIKENS FORTSATT INRIKTNING

3.8.1 Överföringen av språk och kultur mellan generationerna behöver prioriteras. Som utredningen konstaterar har språket en vital betydelse som kulturbärare. Samtidigt är den språkliga assimilationen ett hot för minoritetsspråkens framtida existens. Norrtälje kommun delar utredningens uppfattning om att språkvitalisering, särskilt mellan generationer bör prioriteras.

3.8.2 Minoritetspolitiken behöver integreras bättre inom andra områden

Det viktigaste med minoritetspolitiken är de sektoröverskridande frågorna och att minoritetsinriktat tankesätt integreras i kommunens alla verksamhetsområden.

4 UTVÄRDERING AV MINORITETSLAGSTIFTNINGEN

4.2 DET GRUNDLÄGGANDE SKYDDET

Generell sett är det mycket viktigt att öka medvetenheten om den nationella minoritetspolitiken och Sveriges internationella åtaganden gällande det grundläggande skyddet. Den föreslagna skyldigheten att anta dokumenterade mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet kommer att driva arbetet framåt, liksom kommunens föreslagna skyldighet att informera nationella minoriteter kommer göra.

4.3 SAMRÅD OCH ANNAT INFLYTANDE

Samråd med de minoriteter som inte omfattas av finskt förvaltningsområde är svårt att få till om minoriteter inte har lämnat in enkätsvar på de behovsundersökningar som genomförts av kommunen eller på annat sätt gett sig tillkänna. Det stämmer att konstruktionen med regelrätta samrådsmöten med tjänstemän, minoritetsrepresentanter och i bästa fall även politiker lätt blir påfrestande och slitande särskilt för minoritetsrepresentanter. Det är därför av godo att utredningen inte strävar efter att reglerar detta i detalj, och att möjligheten till att hitta den formen som passar kommunen finns. Det är sant att barn och även unga endast i liten grad kommer till tals i de vanligaste formerna av samråd och inflytande.

4.4 STATS BIDRAG TILL KOMMUNER I FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Det är positivt att utredningen förespråkar att bedömningen av användandet av statsbidraget även i fortsättningen ska ingå i det kommunala självstyret, så länge man håller minoritetslagens mening om språkvitalisering, barnomsorg och äldreomsorg i åtanke. Förutsättningar varierar stort lokalt och så länge lagen medger utrymme för egna prioriteringar kan kommunerna skapa egna riktlinjer för användandet av medel.

6 FÖRSKOLA PÅ MINORITETSSPRÅK M.M.

6.3 Förslag som berör förskola i förvaltningsområde

6.3.2 En tydligare reglering av kommunernas skyldigheter

Som utredningen föreslår, så bör formuleringen "hela eller delar av verksamheten" ändras till "hela eller väsentliga delar av verksamheten" gällande barnomsorg. Syftet med formuleringen har inte varit att kommunen skulle tillämpa den i dess mest restriktiva tolkning år efter år.

6.3.3. Synliggörande av efterfrågan

Utredningen föreslår en skyldighet för kommuner i förvaltningsområdena att uttryckligen fråga vårdnadshavare om de vill få erbjudande om plats i förskola på finska, meänkieli respektive samiska, i samband med att vårdnadshavaren ansöker om förskoleplats, vilket skulle vara en positiv ändring i minoritetslagen.

6.3.4 Förskola på minoritetsspråk ska erbjudas inom fyra månader

Förslaget stöds av det faktum att man i Norrtälje kommun erbjuds barnomsorg på majoritetsspråkiga förskolor inom fyra månader. Eventuellt kan det uppstå några enstaka

fördröjningar i början, men när en förskola eller en avdelning väl är på plats borde man sträva efter samma procedur som på majoritetsspråkiga förskolor.

7 ÄLDREOMSORG PÅ MINORITETSSPRÅK

7.3 En tydligare reglering av kommunens skyldigheter

Utredningen förslår att benämningen ändras på motsvarande sätt som inom barnomsorg. I så fall ändras formuleringen "hela eller delar av verksamheten" till "hela eller väsentliga delar av verksamheten" gällande även äldreomsorg, vilket i konsekvensens namn vore bra.

7.4 Biståndsbedömningen

Enligt förslaget i utredningen bör det införas en skyldighet för kommuner i förvaltningsområdena att informera alla som ansöker om äldreomsorg om kommunens skyldighet att erbjuda äldreomsorg på minoritetsspråket. En sådan rutin skulle ge en heltäckande bild på behovet av äldreomsorg på minoritetsspråk.

10 UTVÄRDERING AV DE SAMISKA SPRÅKCENTRUMEN

10.2.2. Språkcentrum eller liknande insatser bör övervägas även för de andra minoritetsspråken

Utredningen föreslår inrättande av språkcentrum för finska och meänkieli, på liknande sätt som det idag finns för samiska. Redan i dagsläget har alla som genom arbete eller fritid använder finska stor nytta av den verksamheten som Institutet för språk och folkminnen driver, men behovet är stort och lär bli större under kommande generationernas språkrevitalisering, så ett språkcentrum är välkommet.

13 KONSEKVENSBESKRIVNINGAR

13.2.2 Förslag som berör samtliga kommuner eller landsting

Enligt förslaget ska en kompensation om 100 000 kronor per kommun och mandatperiod ges genom en höjning av det generella statsbidraget till kommunerna. Bidraget ska användas till att stärka det så kallade grundskyddet för samtliga minoriteter och bidra till att bekosta kommunens kostnader med information om nationella minoriteternas rättigheter. 25 000 kronor per år är inte mycket, men klokt använt kan man åstadkomma en hel del även med små medel. Därför är det ett välkommet förslag.

Bakgrund

Remissen är ett delbetänkande i utredningen om en stärkt minoritetspolitik som regeringens särskilda utredare Lennart Rohdin ansvarar för. Kulturdepartementet har skickat utredningen i remiss till Norrtälje kommun.

Samberedning

Samordnare för finskt förvaltningsområde och nationella minoriteter Heli Kivimäki Hedin har berett svaret.

Beskrivning av ärendet

Norrtälje kommun ingår sedan 1 januari 2012 i ett så kallat förvaltningsområde för det finska språket. Det betyder att de ca 7000 invånare med sverigefinskt ursprung i kommunen (ca 12,4%) har särskilda rättigheter enligt minoritetslagen, som trädde i kraft år

2010. Utredningen för en stärkt minoritetspolitik är regeringens undersökning om hur den minoritetslagen kan förtydligas och justeras.

Koppling till gällande styrdokument

Är inte tillämplig.

Lagkrav

Det är frivilligt för kommunen att svara på remissen.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen förslår att alla kommuner åläggs bland annat följande:

- Att ta fram mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet samt uppföljning av resultaten till en uppföljningsmyndighet.
- Att i anslutning till ovanstående göra de kartläggningar/behovsundersökningar som behövs för det minoritetspolitiska arbetet.
- Att på ett tydligare sätt informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar.

Utredningen föreslår en kompensation om 100 000 kr per kommun för kostnadsökningar över en mandatperiod genom en höjning av det generella statsbidraget till kommunerna.

Konsekvensanalys/riskanalys

Är inte tillämplig.

Tidplaner

Sista dag att svara på remissen är den 5 oktober 2017.

Ange namn
Förvaltningsdirektör
Ange kontor

Ange namn
Avdelningschef
Ange kontor/avdelning/enhet

Bilagor

Länk till remissen: <http://www.regeringen.se/remisser/2017/06/remiss-sou-201760/>

Beslut skickas till

Kommunstyrelsekontoret.